

THÔNG TIN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI KH&CN CẤP CƠ SỞ

1. Thông tin chung

- Tên đề tài: **Tổ chức dạy học đọc hiểu văn bản Văn học theo đặc trưng thể loại ở trường THCS đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục**
- Mã số: **TNUE - 2024 – 05**
- Chủ nhiệm đề tài: **TS. Trần Thị Ngọc Anh**
- Tổ chức chủ trì: Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên
- Thời gian thực hiện: 6/2024 – 5/2025

2. Mục tiêu

Xây dựng cơ sở lí luận và thực tiễn về dạy học đọc hiểu văn bản văn học theo đặc trưng thể loại; đề xuất quy trình thiết kế kế hoạch bài dạy và hệ thống biện pháp tổ chức hoạt động dạy học theo thể loại (trữ tình, tự sự, kịch, kí) nhằm phát triển năng lực đọc hiểu và phẩm chất cho học sinh THCS, phù hợp với định hướng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

3. Tính mới và tính sáng tạo

- Xác lập khung lí thuyết tích hợp giữa lí luận thể loại, lí luận dạy học đọc hiểu và tiếp cận phát triển năng lực.
- Xây dựng mô hình dạy học đọc hiểu theo thể loại mang tính hệ thống, có thể áp dụng trực tiếp trong thực tiễn THCS.
- Đề xuất các công cụ hỗ trợ dạy học và đánh giá năng lực đọc hiểu (phiếu học tập, tiêu chí đánh giá theo thể loại), đảm bảo tính khả thi, cập nhật và phù hợp với đổi mới chương trình Ngữ văn.

4. Kết quả nghiên cứu

- Làm rõ cơ sở khoa học của việc dạy học đọc hiểu văn bản theo đặc trưng thể loại trong chương trình Ngữ văn 2018.
- Khảo sát thực trạng cho thấy giáo viên còn lúng túng trong vận dụng tri thức thể loại; học sinh thiếu phương pháp phân tích văn bản theo dấu hiệu đặc trưng.
- Xây dựng quy trình thiết kế kế hoạch bài dạy theo thể loại (trữ tình – tự sự – kịch) và hệ thống biện pháp tổ chức hoạt động dạy học đọc hiểu theo hướng phát triển năng lực.

- Thực nghiệm sư phạm chứng minh tính hiệu quả: nâng cao năng lực phân tích, cảm thụ văn học; tăng hứng thú học văn của học sinh; giáo viên chủ động hơn trong tổ chức dạy học.

5. Sản phẩm:

* *Sản phẩm khoa học:*

- 01 Bài báo quốc tế SCOPUS: From dramatic text to educational stage: an ethical–performative approach to Luu Quang Vu’s *The soul of truong ba, the butcher’s body*. (Bài báo được chấp nhận đăng. SCOPUS Q2 Journal of Cultural Analysis and Social Change (E-ISSN: 2589-1316) Tác giả: Trần Thị Ngọc Anh, Ngô Thu Thủy, Đào Thị Hồng Hạnh.

- 01 Bài báo trong nước: *Nhân vật nữ trong sáng tác của Lê Minh Khuê* (Bài báo được đăng trên tạp chí Lí luận phê bình văn học nghệ thuật trung ương (ISSN 0866-7349) có điểm 1,0 theo HĐGSNN. Tác giả: Trần Thị Ngọc Anh; Lê Thị Loan.

* *Sản phẩm đào tạo:*

- Luận văn tốt nghiệp nghiệm thu 5/2025, *Thiết kế rubric trong dạy học đọc - hiểu tác phẩm kịch (chương trình ngữ văn cấp trung học cơ sở*, GV hướng dẫn: Trần Thị Ngọc Anh, SV thực hiện Tạ Thị Thảo - Ngữ văn K56.

- Luận văn tốt nghiệp nghiệm thu 5/2025, *Thể loại truyện trinh thám trong sách giáo khoa Ngữ văn cấp trung học cơ sở*, GV hướng dẫn: Trần Thị Ngọc Anh-SV thực hiện Phùng Thị Thảo.

- Đề tài NCKH SV nghiệm thu 6/2024, *Tiếp cận tác phẩm hài kịch trong sách giáo khoa Ngữ văn 8 theo đặc trưng thể loại*, SV thực hiện Nguyễn Thị Ngọc Hiền - Ngữ văn K57.

* *Sản phẩm ứng dụng:*

- 01 bộ công cụ khảo sát về thực trạng dạy học đọc hiểu văn bản văn học theo đặc trưng thể loại ở trường THCS hiện nay.

- Xác nhận chuyển giao Bộ tài liệu hướng dẫn Quy trình tổ chức dạy học đọc hiểu văn bản văn học theo đặc trưng thể loại ở trường THCS đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

6. Phương thức chuyển giao, địa chỉ ứng dụng, tác động và lợi ích mang lại của kết quả nghiên cứu:

- Phương thức chuyển giao: Chuyển giao trực tiếp cho các trường THCS tại Thái Nguyên (THCS Đu, THCS Trưng Vương, TH và THCS 915 Gia Sàng); cung cấp tài liệu bồi dưỡng cho giáo viên; tích hợp trong các học phần phương pháp dạy học tại Trường Đại học Sư phạm.

- Địa chỉ ứng dụng: Các trường THCS thuộc tỉnh Thái Nguyên và khu vực miền núi phía Bắc; cơ sở đào tạo giáo viên Ngữ văn.

- Tác động và lợi ích: Góp phần đổi mới phương pháp dạy học Ngữ văn theo hướng phát triển năng lực; nâng cao chất lượng đọc hiểu của học sinh; hỗ trợ giáo viên triển khai chương trình Ngữ văn 2018 một cách khoa học, hiệu quả; tạo cơ sở cho việc xây dựng học liệu số và công cụ đánh giá theo đặc trưng thể loại.

Chủ nhiệm đề tài

Trần Thị Ngọc Anh